

Ренська І. І.

старший викладач кафедри іноземних мов,
Київський національний університет технологій та дизайну (Київ, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ КАЗКИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Знання мов — двері до мудрості
(Роджер Бекон)

Однією з найактуальніших проблем, які теоретично та експериментально вирішуються при вивченні іноземних мов, є комунікативна компетенція студентів, для чого використовуються різні методи та прийоми при створенні реальних та уявних ситуацій.

Поряд із цим важливо дати студентам наочне уявлення про життя, традиції, реалії країни, мову якої вони вивчають.

Саме використання казки в процесі навчання іноземної мови сприяє реалізації найважливішої вимоги комунікативної методики – представити процес оволодіння мовою як осягнення живої іншомовної дійсності, яка сприяє індивідуалізації навчання і розвитку мотивованості мовленнєвої діяльності студентів. Казка є прекрасним матеріалом для вирішення розвиваючих завдань: самомотивації, коли казка цікава сама по собі; і мотивації, яка досягається тим, що студенту буде показано, що він може зрозуміти і осягнути мову, яку вивчає. Це надає впевненості і віри в свої сили і надихає до подальшого вдосконалення. Необхідно прагнути до того, щоб студенти отримували задоволення від казки саме через розуміння мови, а не тільки завдяки цікавому сюжету; щоб через суть реальних речей і явищ, в простій і наочній формі донести інформацію, створену представниками іншої нації, познайомитися з народними героями тієї країни, де народилася казка.

У казкових діалогах забезпечується необхідна повторюваність мовного матеріалу, яка досягається сюжетною побудовою; яскраво виражена

самобутність народу, його культура, звичаї, моральні принципи, особливості національного побуту й укладу.

Ефективність використання казки при вивченні мови залежить не тільки від точного визначення її місця в системі навчання, але й від того, наскільки раціонально організована структура заняття, як узгоджені можливості казки із завданнями навчання.

У структурі заняття для оволодіння усним мовленням ми можемо виділити чотири етапи: 1) підготовчий – етап попереднього зняття мовних і лінгвокраїнознавчих труднощів; 2) сприйняття казки при первинному прочитанні — розвиток умінь сприйняття інформації; 3) контроль розуміння основного змісту; 4) розвиток мовних навичок і умінь усного мовлення – перед прочитанням студенти отримують установку: хто головний герой, як ми донього ставимося, що він зробив тощо; 5) перевірка розуміння основного змісту: опишіть головних героїв, складіть діалоги між героями, прокоментуйте поведінку героїв.

Герої казок наділені певним характером, діють в конкретних умовах. У студентів формується і реалізується пізнавальний інтерес до культури країни, мову якої вони вивчають (відомості про історію, географію, побут, традиції, музику, живопис, символіку, одяг, свята, захоплення тощо); про співвіднесення іншомовної культури з рідною.

Потрібно прагнути до того, щоб всі вправи, які використовуються на занятті для відпрацювання лексичного, фонетичного, граматичного матеріалу, мали комунікативну спрямованість.

Мета післятекстового етапу – інтеграція читання з продуктивними комунікативними вміннями. Студенти застосовують отримані в ході читання знання в різних мовних ситуаціях, при цьому ефективні такі вправи: питально-відповідні, заповнення пропусків, знаходження подібностей і відмінностей, множинний вибір тощо.

При вивченні казки ми використовуємо:

1. відео та аудіо матеріали – мультфільми, фрагменти кінофільмів, аудіоказки, що також дозволяє студентами слухати еталонну акторську та дикторську вимову.

2. країнознавчий матеріал – відеосюжети про місцевість, історію, культуру, традиції.

3. розповіді про побут, одяг, господарство, їжу, які існували в тих природно-географічних умовах, де була створена казка.

4. опис соціальних і родинних відносин.

5. вивчення фразеологізмів, прислів'їв, приказок і їх зв'язок із історією, побутом, звичаями людей, які створили казку.

У казках живе і не вмирає сам народ, його мудрість, віра, совість, працелюбство, гумор — бо вони упродовж віків були і залишаються проповідниками доброти й милосердя, яких сьогодні так не вистачає у взаєминах людей та націй.

Отже, казка здатна не тільки зачаровувати і привертати увагу своїх читачів, а й завдяки своїй структурі навчати різним аспектам мовної діяльності і долати культурний бар'єр. У сучасній педагогіці використання казок і комплексу вправ до них дозволяє вирішувати безліч освітніх проблем в рамках навчання іноземної мови.